

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Optimum contra temeraria judicia remedium, in proprium sinum inspicere, & sua peccata co[n]siderare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

tempus indicare. 3. Qui in altera vita reuelaturus est secreta cordium, noluit ea in hac vita esse manifesta, ut in bonis humilitatem, erga malos conseruaret charitatem. Bonum diligimus, malum odio prosequimur. Superbirent boni, si certatim ab omnibus diligenter. Placerent enim etiam sibiipsis. Nunc, quando pro eo, ut diligantur, odio habentur, continentur in timore & humilitate: verentur enim, ne forte instans alijs dederint auersionis causam. At malos si cognosceremus, cum eorum sit infinitus numerus, quo pacto eos amaremus, cum vix diligamus, quos bonos esse existimare debemus? Deus bone, que esset ab hominibus ubique aueratio, si sciremus, eos Deo tam abominabiles esse? Itaque, ut S. Augustinus docet, contra hoc malum, quo quisque libenter de hominibus malis, quod non proficit, suspicatur, charitas habenda est, que non emulatur; immo que omnia dubia & incerta aliorum dicta & facta, de quibus non constat, quo animo fiant, semper in partem meliorem interpretatur. Quare in illa verba: *Nolite iudicare, hoc loco, inquit S. Augustinus, nihil aliud nobis præcipi existimo, nisi ut ea facta, qua dubium est, quo animo fiant; in meliorem partem interpretetur.* Quod enim scriptum est, Ex fructibus eorum cognoscetis eos, de manifestis dictum est, qua non possunt bono animo fieri, sicut sunt supra, vel blasphemia, vel furta, vel ebrietas, & si que sunt alia, de quibus nobis iudicare permittitur, dicente Apostolo: Nonne de ipsis, qui intus sunt, vos iudicatis? Immò etsi certò constet facta aliorum esse mala, licet ea iudicare ac corrigere possimus, tamen consilium charitatis suggestum S. Bernardus istud: *Cane aliena conuersationis esse, aut curiosus explorator, aut temerarius index. Et si perperam actum quid reprehendas, nec sic iudices proximum; magis autem excusa. Excusa intentionem, si opus non potes; puta ignorantiam; puta subreptionem; puta casum. Quod si omnem omnino disimulationem rei certitudo recusat, suade nihilominus ipse tibi, & dicio apud temetipsum: Vehemens fuit nimis tentatio: Quid de me illa fecisset, si in me accepisset similiter potestatem?*

Atque hoc est optimum, contra iudicia temeraria remedium, ut, si iudicare volumus, in nostrum sinum inspiciamus. Ibi nulla committetur temeritas, certa & nota ibi sumus iudicaturi. Ita Christus Phariseos repressit, adulterij accusantes feminam, cum

Ddd 3

XII.

ipsi

Matth. 7. 1.

S. Augustinus

cap. 30. in

Matth.

Matth. 7. 20.

S. Bernard,

in Cantic.

lxxviii. 4.

Iean 8. 6. ipsi pleni essent spurciis & impuritate. Dixit enim: *Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.* Et alibi, post verba illa: *Nolite indicare, ut non iudicemini, subiunxit: Quid videt festucam, in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides?*

Matth. 7. 3. In prat. spir. *Hypocrita, elege primum trabem de oculo tuo.* Apud antiquos PP. senex quidam à fratre rogatus, quid causa esset, cur aſſidue indicaret fratres monachos? respondit: *Quia necdum te ipsum cognouisti.* Nam cap. 134.

S. Aug. lib. 2. quis se ipsum non sit, fratrum vitia non aspicit. Itaque monet alius S. de ser. Dom. Pater: *Piè cauteq; vigilandum est, ut cùm aliquem reprehendere vel in Monte obiurgare nos necessitas coegerit, primum cogitemus, utrum tale sit vitium, quod numquam habuimus, vel quo iam caruimus.* Et, si numquam habuimus, cogitemus, & nos homines esse, & habere potuisse,

S. Ambros *C. Indicet de alterius errore, ait S. Ambroſius, qui non habet, quod in semet ipso condemnnet.* *Iudicet ille, qui non agat eadem, qua in alio putauerit punienda: ne dum de alio iudicat, in se ferat sententiam.* Si

S. Chryſtoſ. *hom 24 in Matth.* milia habet S. Chrysſtomus, & S. Gregorius. Quārū stultus es

S. Greg. Mor. *cap. 15.* set chirurgiam profitens, si alteri vellet festucam ex oculo extrahere, cùm ipse trabem in suo gestaret? medicus qui pustulam sanare alterius conaretur, ipse vleeribus scatens, quibus remedium nullum adhiberet? Nonne audiret, *Mediee, cura te ipsum?*

XIII.

Tales sunt, qui temerè iudicant. Nam Comes memoratus, de colloquio unico duos iudicauit severissimè, puniuit atrocissimè, quasi adulterium commisissent, cùm interea homicidium quod est utique adulterio grauius, & iudicium temerarium commisisset. Sic plerumq; qui alios solent iudicare, ipsi sunt detersores: quia id de alijs indicant, quod in se experiuntur. Ut enim is, quem vertigo ebrietatis rotat, etiam alia circa se putat rotari; sic malus mala sua etiam alijs attribuit. Sic haeretici, cùm ipsi castitatem non seruent, à nemine patant alio posse seruari. Nempe

Ecoleſ 10. 3.

quales sumus, taliter & iudicamus. *In via stultus ambulans, cùm ipſe fit inspiens, omnes stultos estimat.* Quemadmodum enim boni, in alijs bona, in se mala aspiciunt; ita vicissim mali in se bona, in alijs mala intuentur & mirantur. *Mitto vos ad Sanctum illum sanguinem,* ait S. Bernardus, qui cùm audisset, peccasse unum ex fratribus, amarissimè flebat, inquiens: *Ille hodie, & ego cras.* *Qui sic flebat super se, putas quia non compassus fit fratri?* Erat autē ille senex anachoreta,